

NO NUKES holland

*Dave Edmunds Ideal
John Watts Drukwerk
U2 Urbanus van Anus
The Beat The Stranglers
The Sound Doe maar*

9 APRIL 13-23 uur
Irenehal, Jaarbeurs-complex, Utrecht

Wijzigingen in programma en volgorde voorbehouden.

Organisatie: Stichting No Nukes Nederland, secretariaat Ilpeveldstraat 19, 1024 PG Amsterdam.

Collectie Stichting Loka

www.laka.org
Gedigitaliseerd 2015

HET FESTIVAL

No Nukes Nederland, de officiële naam van het festival, is ontstaan op initiatief van het Landelijk Energie Komitee (LEK). Het LEK is een organisatie, waarin een aantal groeperingen zijn verzameld, die zich verzetten tegen kernenergie en kernwapens en opkomen voor een veilige wereld.

Het initiatief is ontstaan uit de No Nukes-beweging in de Verenigde Staten, waar in 1979 een vijftal grote anti-kernenergie-concerten en een groot openluchtfestival werden gehouden, waaraan bekende artiesten en groepen belangeloos hun medewerking verleenden. Met name Jackson Browne, John Hall en Bonnie Raitt hebben veel energie in het

festival en de concerten gestoken.

Ook in Engeland bestaat de anti-kernbeweging, die vorig jaar ook het muzikaal evenement heeft gekozen om aandacht te vestigen op het probleem en de gevaren van kernenergie. Deze anti-kernenergie-manifestatie in Utrecht op 9 april is een logisch vervolg op eerdere acties en demonstraties tegen kernenergie en de kernwapenwedloop.

INLICHTINGEN

De organisatie van het festival is in handen van de Stichting No Nukes Nederland, welke is gevestigd in Amsterdam. Het adres is Ilperveldstraat 19, 1024 PG Amsterdam. De organisatie is tot en met donderdag 8 april telefonisch bereikbaar onder nummer 020-32 69 99. Op vrijdag 9 april kan men de organisatie bereiken onder nummer 030-(??????).

MEER DAN MUZIEK

Behalve veel muziek (op twee podia) is er op 9 april veel meer te doen in en rond de Irenahal. Gedurende de pauzes in het programma zal op een 11 bij 8 meter groot filmscherm fragmenten van anti-kernenergiefilms en de No Nukes-film worden vertoond.

Buiten de hal is volop informatie verkrijgbaar over kernenergie en andere belangrijke zaken. Stands zijn er ondermeer van de Vereniging Milieu-defensie, de Anti-Apartheidsbeweging Nederland, het Kollektief Rampenplan, de World Information Service On Energy (WISE) en de Stichting Infocentrum Eigenwijzer (met ondermeer informatie over wapens en schuilkelders). Er zal theater zijn en er zullen straatmuzikan-

ten optreden. Er zijn ook stands met gezond voedsel en er is een tentoonstelling. Verder kan men een heuse windmolen aanschouwen en wordt er uitgelegd hoe zonne-energie tot stand komt.

20% KORTING OP TREINKAARTJE

Het No Nukes-festival wordt gehouden in de Irenahal van de Jaarbeurs in Utrecht. De Irenahal is het gemakkelijkst te bereiken met het openbaar vervoer. Iedere bezoeker die een toegangskaart koopt op een van de voorverkoopadressen heeft recht op een reductie van 20% op zijn treinkaartje. Ook telefonisch gereserveerde kaarten (men ontvangt een reserveringskaart) geven recht op deze reductie.

Programma

13.00	Drukwerk	13.30	17.15	John Watts	18.15
13.45	Urbanus van Anus	14.00	18.30	The Beat	19.20
14.15	Dave Edmunds	15.05	19.35	The Sound	20.25
15.20	Ideal	16.00	20.40	U2	21.40
16.15	Doe Maar	17.00	21.55	The Stranglers	22.55

Programmawijzigingen en wijzigingen voorbehouden

VOORVERKOOP

De toegangsprijs voor het No Nukes Festival bedraagt f 25.00. Deze prijs geldt zowel voor kaarten die in de voorverkoop worden gekocht als dagkassa-kaarten. Tot en met donderdag 8 april kan men kaarten verkrijgen bij de volgende voorverkoopadressen:

Amsterdam: Nieuwe Muziekhandel, R.A.F., Boudisque en de milieuwinkel Amsterdam; **Amersfoort:** Muziek Staffhorst, **Akkum:** wereldwinkel; **Arnhem:** elpee; **Aalten:** Attica, **Breda:** Spronk en Stichting Vrije Boekhandel, **Borculo:** Ontmoetingscentrum Het Hof, **Doetinchem:** Wereldwinkel, **Den Bosch:** Elpee en SSK Den Bosch, **Den Haag:** 't Vaderland en de Haagsche Courant, **Eindhoven:** Elpee, Boekhandel De Mol en SSK Eindhoven, **Enschede:** Elpee, **Eibergen:** Stichting Infocentrum Eigenwijzer, **Groningen:** Elpee en Wereldwinkel, **Haarlem:** Elpee en Boekhandel Agora SSK Haarlem/IJmond, **Hoogeveen:** Wereldwinkel **Hilversum:** WW Hilversum, **Leeuwarden:** Boekhandel Roodgeboekt, **Leiden:** Elpee, **Laren:** Wereldwinkel, **Lichtenvoorde:** Mölkenkoare, **Maastricht:** Edison Records, **Nijmegen:** Rebob Records, Boekhandel De Oude Mol en Elpee, **Rotterdam:** Rotterdams Nieuwsblad, **Stadskanaal:** Wereldwinkel, **Sittard:** Kollektief Rampenplan, **Tilburg:** Vrije Boekhandel, **Utrecht:** Aktie Strohalm/Milieuwinkel, Rooie Rat, Maatschappijwinkel Utrecht, Muziek Staffhorst, N.O.Z. **Velo-Blerick:** Wereldwinkel, **Varsseveld:** Kwaksmölle **Winterswijk:** Zon en Wind, **Wageningen:** De Uitbuyt, **Zwolle:** De Bonte Hond. **Drachten:** Wereldwinkel; **Emmen:** Wereldwinkel; **Naaldwijk:** Wereldwinkel; **Tilburg:** De Coorner; **Doesburg:** Wereldwinkel. In West-Duitsland: **Bonn:** Elpi-Schallplatten, **Köln:** Kaufhof, Elpi-Schallplatten, **Düsseldorf:** Theaterkasse Kautz, Verkehrsverein.

Men kan ook telefonisch reserveren door te bellen naar de Stichting No Nukes. Telefoon 020-71 36 62. Wie telefonisch reserveert ontvangt een reserveringsbewijs, dat recht geeft op 20% korting op een treinkaartje naar Utrecht. Belangrijk: alle binnenkomende gelden worden na aftrek van onkosten gestort in een fonds, waaruit nieuwe initiatieven tegen kernenergie worden betaald.

FESTIVALKRANT

Deze krant is een uitgave van de Stichting No Nukes Nederland. Hij wordt gratis verspreid op alle voorverkoopadressen, in jongerencentra, wereldwinkels, vele platenzaken en in basiscgroepen van de anti-kernenergiebeweging. Boven-

dien is de krant verkrijgbaar op de manifestatie van 9 april in Utrecht.

Teksten: René Proos, Jacques van Dijk, John Hall, P. Marrie

 Out.
 Samenstelling en redactie:
 dinatie: Pierre Spierings.

DOE MAAR: OPTIMISME

De uit Tilburg afkomstige groep Doe Maar hoort op een festival als het No Nukes-festival thuis. Al meerdere malen heeft de uit vier personen bestaande band aangetoond over voldoende engagement te beschikken om op manifestaties van politieke aard het publiek te boeien. Dit komt vooral door de combinatie van tekst en muziek. Vooral uit de teksten van Doe Maar blijkt een grote betrokkenheid bij de huidige samenleving. Toch wil Doe Maar geen politieke boodschap uitdragen. Het repertoire bestaat voornamelijk uit songs, die handelen over de leefwereld van jongeren. Zonder de

problemen waarmee jongeren tegenwoordig worden geconfronteerd daarbij te betrekken zijn al vrijwel geen relevante teksten te schrijven.

Twee uitgangspunten hanteert Doe Maar. In de eerste plaats kiest men bewust voor Hollandstalig repertoire. De groep vindt dat het Nederlands de meest voor de hand liggende taal is om de jongeren aan te spreken. Dit betekent niet, dat Doe Maar een vorm van cabaret of kleinkunst brengt. De nadruk ligt vooral op de muziek, die zeer on-Nederlands is. Reggae en ska vormen de voornaamste stijlen in het repertoire van Doe Maar.

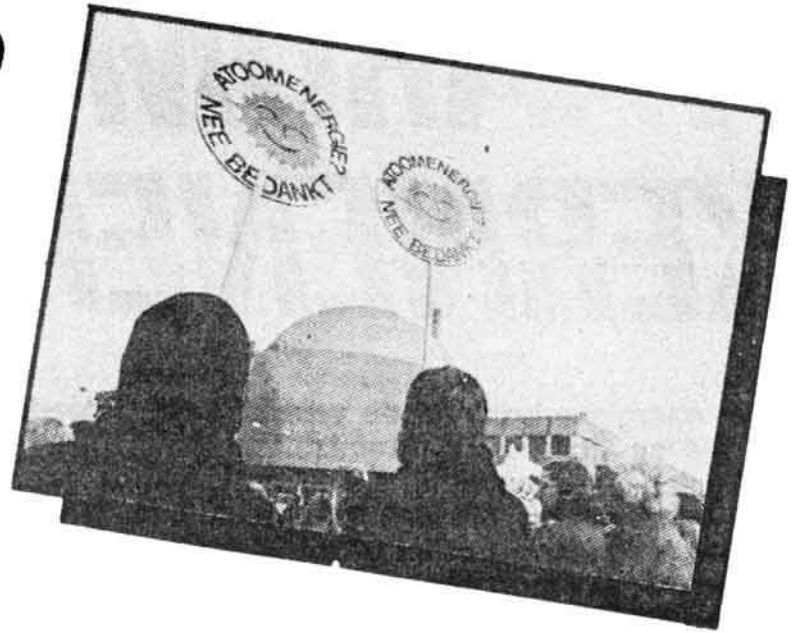
WAT IS DAT? NO NUKES,

No Nukes betekent géén kernenergie en géén kernwapens. Ieder weldenkend mens ziet natuurlijk in dat het aanmaken van kernwapens bestreden moet worden. Het leidt tot vernietiging van de mensheid. Toch worden ze gemaakt. Omdat er geld aan verdiend kan worden, omdat de mensen tegen elkaar opgezet worden, omdat generaals blijkbaar meer macht kunnen uitoefenen dan andere mensen. Met kernenergie ligt het minder duidelijk. In kerncentrales wordt electriciteit gemaakt, een belangrijk produkt in de moderne maatschappij. Toch zijn er duizenden mensen in vele landen die zich óók tegen kernenergie verzetten. In deze krant wordt uitgelegd waarom.

Het No Nukes-festival op 9 april ondersteunt de anti-kernenergiebeweging in Nederland. Het is dus niet zomaar een popfestival, maar een manifestatie die is opgezet om de anti-kernenergiebeweging een steuntje in de rug te geven. Daar werken de bezoekers van het festival aan mee door het kaartje dat ze kopen. Daar werken ook de optredende groepen aan mee. Bovendien hebben ze allemaal een uitgesproken mening over kernenergie en kernwapens. Die mening komt duidelijk tot uiting in hun songteksten. Daarnaast vind je op het festivalterrein een uitgebreide verzameling stands van diverse anti-kernenergiegroepen en ook zulke zaken als windmolenmodellen, zon-

necollectoren, enz. Boven het dubbele podium komt een groot projectiescherm te hangen (11 bij 8-meter) waarop gedeelten uit anti-kernenergiefilms gedraaid zullen worden. Ondermeer worden fragmenten vertoond uit de film, die twee jaar geleden in Amerika is gemaakt tijdens het grote No Nukes-festival, waar aan de belangrijkste artiesten gratis hun medewerking hebben verleend. Over deze film kun je elders in deze krant meer lezen.

Het No Nukes-festival is dus in feite een manifestatie tegen kernenergie en kernwapens. Nu kun je op een swingende manier laten zien dat je ook tegen deze gevaarlijke dingen bent.

Trouwens, alle winst die de organiserende Stichting No Nukes Nederland maakt gaat in een speciaal fonds, dat beheerd gaat worden door een aantal mensen uit de gehele anti-kernenergiebeweging. Het is de bedoeling dat uit dit fonds subsidies worden gegeven aan die initiatieven uit de anti-kernenergiebeweging die niet voor subsidie bij het Rijk of de gemeente in aanmerking komen.

Al sinds 1973 wordt er in Nederland actie gevoerd tegen kernenergie. Die acties, gevoerd door veel mensen die zich zorgen maken over hun toekomst en die van hun kinderen, hebben ertoe geleid dat de plannen voor drie grote kernenergiecentrales in ons land voorlopig van de baan zijn. Maar dat is niet zomaar gegaan. De atoomlobby, dat zijn dus de mensen die zo graag ons land vol willen bouwen met kerncentrales, bestaat uit een klein groepje mensen, voornamelijk de directeurs van elektriciteitsbedrijven, de grote oliemaatschappijen en een handjevol hoge

ambtenaren in Den Haag. Dit kleine buitenparlementaire actiegroepje, want dat is het in feite, heeft ontzettend veel macht. Zij bepalen hoeveel wij moeten betalen voor olie, gas en electriciteit. Om een voorbeeld te geven: het Nederlandse aardgas, aan huis geleverd, kost in feite maar acht cent per kubieke meter, de andere 47 cent die wij ervoor betalen bestaat uit belastingen en winst voor Shell en Esso. Die macht én die winst willen ze graag behouden. Iedereen weet dat olie een aflopende zaak is. Over een jaar of vijftig is er waarschijnlijk geen olie meer te vinden op onze planeet en tegen die tijd moet er dus iets anders gevonden worden waarmee ze hun macht en invloed behouden kunnen. En dat andere is onder andere kernenergie. (Uranium, de grondstof waar kerncentrales op draaien is trouwens ook op over een jaar of vijftig, maar dit terzijde).

**21 november 1981,
Amsterdam.**

DRUKWERK: IRONIE ALS WAPEN

Niet alleen André Hazes, maar evengoed Drukwerk heeft de belangstelling voor het levenslied met sprongen doen toenemen. Verrassend genoeg voelen ook jongeren zich aangetrokken tot dit meestal in plat

Amsterdams gezongen genre. Toch is er een duidelijk verschil tussen de Amsterdamse bartender en de vijfmansband uit Amsterdam-Noord. Dat zit hem vooral in de inhoud van de levensliedjes die door beide met veel succes de ether worden ingeslingerd. Over Hazes is inmiddels al genoeg geschreven. Drukwerk daarentegen verdient het om een nadere beschouwing te ondergaan. Het grootste verschil is het maatschappelijk engagement van de Amsterdamse groep, die terecht door Radio Stad naar de top is geduwd. De stadsomroep koos het nummer „Ik verveel me zo” (in Amsterdam-Noord) tot lijflied, liet er een plaat van persen en draaide het veelvuldig over de zender.

Zanger Harry Slinger, zelf sociaal-cultureel werker in de grauwheid van het noordelijk stadsdeel, vindt de erkenning heel aardig, maar ook terecht. „Wij zijn Drukwerk en wij zijn uniek. Ik maak al 15 jaar muziek en nu slaat het plots aan. Gewoon het juiste akkoord op het juiste moment en verder niet lullen”, zei hij laatst in een interview.

Voor de ontevredenheid over de huidige samenleving, die door de jongeren in de stad het hardst gevoeld wordt, vormt de basis voor het succes van Drukwerk. Het repertoire, door de jaren heen zorgvuldig en met eigen woorden opgebouwd, is een kritische uiting van deze ontevredenheid, die wordt veroorzaakt door het gevoel bij de muzikanten permanent bedonderd te worden door de gevestigde orde. Waarschijnlijk heeft Drukwerk gelijk, want de wanorde leidt immers herhaaldelijk tot veldslagen, acties, demonstraties en meer van dit soort dingen. Voor Drukwerk zijn deze uitingen van protest heel logisch. Drukwerk wil daar graag de aandacht op vestigen en vindt bovendien dat deze manier van muziek maken de mogelijkheid schept om de jongeren te laten zien wat er in deze wereld fout zit. Drukwerk vindt het daarbij helemaal niet noodzakelijk om een eigen stijl te kiezen. Je kan op allerlei manieren muziek maken en je kan op evenveel manieren laten horen wat er mis is. „Je loog tegen mij”, de laatste dikke hit van Drukwerk, doet dat ook. Harry Slinger wil er niet meer mee zeggen, dat wij mensen MOETEN ophouden elkaar te besodemieteren, elkaar geen rad voor de ogen moeten draaien, niet langs elkaar heen leven. Drukwerk is meer een actiegroep dan een popband. Drukwerk wil echter niet belerend of vervelend zijn.

WAAROM GEEN KERNENERGIE?

Het energieverbruik in de wereld neemt steeds verder toe en de fossiele brandstoffen (olie, gas en kolen) zullen eens opraken. Kernenergie wordt door veel regeringen gezien als een alternatief voor die brandstoffen. Voorstanders van kernenergie zeggen dat kernenergie schoon, veilig en goedkoop is. Als we kernenergie echter nader bekijken dan zien we dat het vies, gevaarlijk en duur is.

RADIO-AKTIVITEIT

Alle stoffen zijn opgebouwd uit kleine ronde deeltjes, die we atomen noemen. Er zijn ca. 100 verschillende atomen. Elk atoom kunnen we ons voorstellen als een lege ruimte met in het midden een kern en elektronen die er omheen cirkelen. De kern bestaat ook weer uit verschillende deeltjes: een aantal protonen plus een aantal neutronen. Het totale aantal kerndeeltjes wordt vaak bij de stof genoemd; bijv. Uranium 235 heeft kernen die uit 235 deeltjes bestaan. Er zijn stoffen waarvan voortdurend enkele atomen uit zichzelf uit elkaar vallen (kernsplijting), waarbij radio-actieve straling en warmte ontstaan. Deze stoffen noemt men radio-actieve stoffen.

In kerncentrales veroorzaakt men dat veel kernen tegelijk uit elkaar vallen door ze met elkaars straling te beschieten. De warmte die dan ontstaat, wordt gebruikt voor de elektriciteitsproductie op dezelfde manier als bij steenkool, olie en gas. De straling die bij kernsplij-

ting ontstaat, is erg gevaarlijk. Bovendien ontstaan onder invloed van radio-actieve straling weer nieuwe radio-actieve stoffen. Allerlei stoffen die in een kerncentrale gebruikt worden, zoals beton, apparatuur, enz. worden onder invloed van de straling radio-actief.

MIJNBOW

Uraniummijnwerkers ademen radio-actieve gassen en stoffen in, wat inhoudt dat ze veel meer gevaar lopen om longkanker te krijgen dan andere mensen (tot 85 keer zoveel). De open mijnbouw vernietigt bovendien het plaatselijk natuurlijk gebied.

Ter plaatse verdwijnt alles wat er oorspronkelijk leefde en vaak blijven er veel giftige reststoffen over. De bewoners van de streken waar de uraniumvoorraden liggen worden verjaagd of lopen extra kans op longkanker op. Voorbeelden zijn de Navaho-indianen in de V.S. de Aboriginals (oorspronkelijke bewoners van Australië) en de inwoners van Namibië.

STRALING EN STRALINGSBESMETTING

In de mijn, er omheen, bij het transport, bij de verrijking, tijdens de opslag, in de centrale en bij de opwerking is radioactieve straling aanwezig. Gevaarlijk voor mens en dier. Vandaar de noodzaak tot afscherming van de stoffen door betonnen of stalen mantels. Mits goed afgeschermd ongevaarlijk. Maar reparaties in centrales of opwerkingsfabrieken moeten vaak gebeuren in een voor de arbeiders schadelijke mate van straling. Verder moet het afval duizenden jaren

goed afgeschermd in bunkers worden opgeslagen. Die veiligheid is nooit te garanderen. En wat te doen met de radio-actieve gebouwen van de centrales (die nooit langer dan 30 jaar bruikbaar zijn)? Bij een zeer sterke besmetting treedt de dood zeker in, binnen een paar uur tot een paar dagen. Bij lage graden van besmetting is er kans op ernstige ziektes, zoals kanker. Bij zwangere vrouwen is de kans op beschadiging van het ongeboren kind groot, en geslachtsellen kunnen beschadigd worden, wat doorwerkt in eventueel nageslacht.

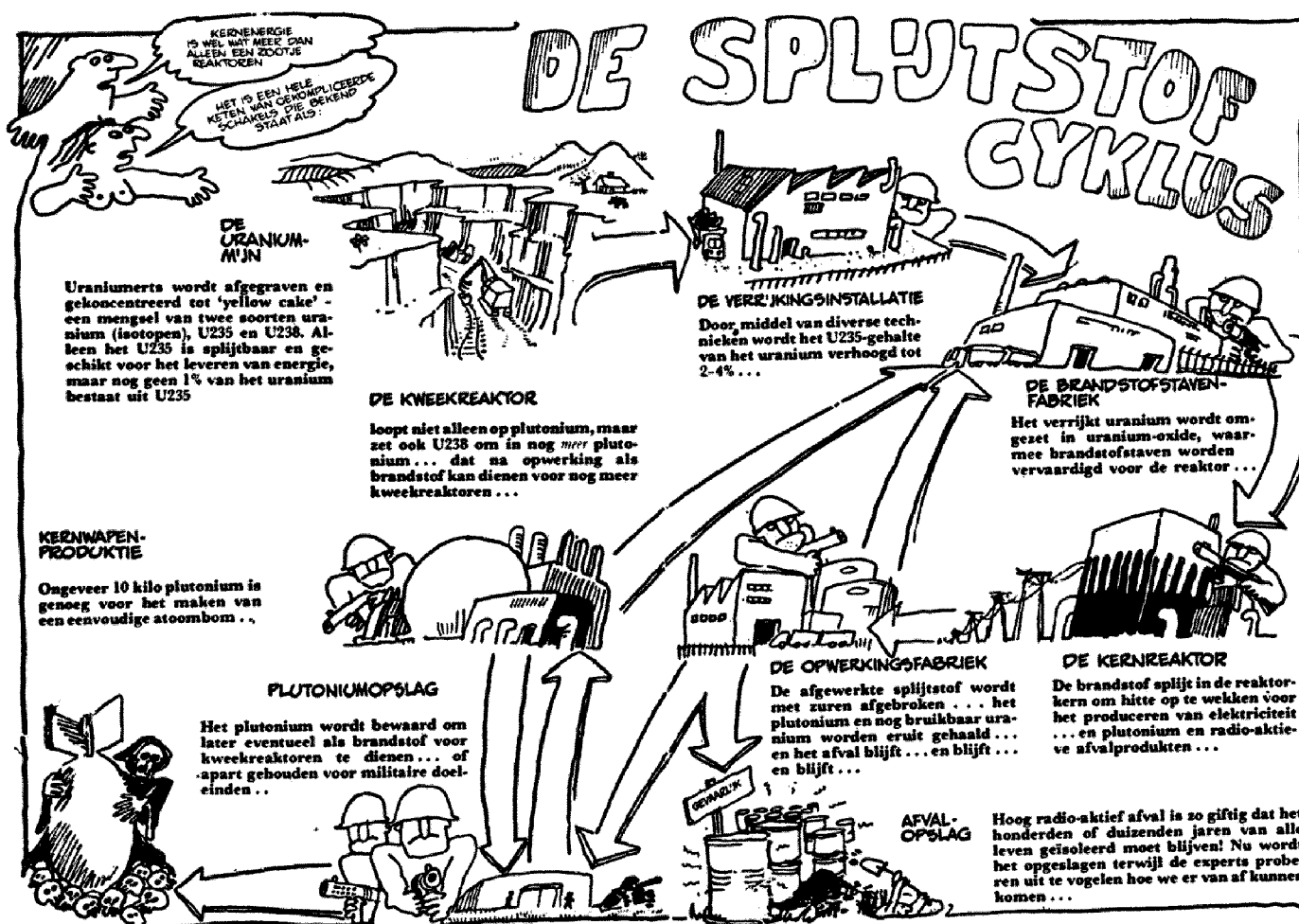
AFVAL

Zowel in opwerkingsfabrieken als in kerncentrales worden erg veel materialen ten behoeve van het procedé met radio-actieve stoffen in aanraking gebracht. Deze zijn na gebruik nooit volledig te scheiden, zodat er een gigantische afvalberg overblijft. Dit afval moet duizenden jaren in beton of staal verpakt blijven, hetgeen technisch niet haalbaar is. In die tijd roesten die omhullende stoffen. Beweerd wordt

WAT WIL DE ANTI-KERNENERGIEBEWEGING?

De anti-kernenergiebeweging, ook wel kortweg AKB genoemd, komt de laatste tijd vooral naar buiten in de pers en ~ als mensen die het leuk om vinden met de politie te knokken. Natuurlijk is dat niet waar. Niemand vindt het leuk om traangas te happen of met de wapenstok bewerkt te worden. De AKB in Nederland bestaat uit een heleboel verschillende groepen. Deze groepen hebben verschillende achtergronden en ook verschillende manieren van actie voeren. De giroblauwgroepen bijvoorbeeld betalen uit protest tegen kernenergie hun gas- en lichtrekening in twee gedeeltes. Als je dit maar met ge-

noeg mensen doet schopt het bij de electriciteitsbedrijven hun hele administratie in de war. De basisgroepen organiseerden de afgelopen twee jaar grote tentenkampen bij de kerncentrale Dodewaard en demonstraties tegen dumpingen van radio-actief afval in zee. Andere groepen houden zich bezig met het op poten zetten van energiewinkels, geven voorlichting op scholen en publiceren energiekranen en andere opiniebladen. Het Landelijk Energie Komitee (LEK) is een samenwerkingsverband van milieugroepen zoals Aktie Strohalm en de Vereniging Milieudefensie, energiegroepen, zoals het Energiekomitee Zeeland en de politieke partijen PSP, CPN, PPR en IKB. Het LEK heeft de afgelopen jaren voor een groot aantal kleine en grote acties initiatieven genomen af meergeorganiseerd, zoals de demonstratie in Kalkar tegen de bouw van de snelle kweekreactor (een nieuw type kerncentrale) aldaar, de grote demonstratie in Almelo tegen de ultracentrifugefabriek (waar uranium verrijkt en geschikt gemaakt wordt om in kerncentrales te gebruiken) en ook de grote demonstratie vorig jaar in Arnhem tegen de kerncentrale Dodewaard. Wat al deze groepen, ondanks hun verschillende achtergronden, met elkaar gemeen hebben is dat ze kernenergie en kernwapens de wereld uit willen hebben, om te beginnen uit Nederland. De AKB wil dat iedereen in staat wordt gesteld om zelf te bepalen wat voor energie hij of zij gebruikt. Je bepaalt toch ook zelf wat voor leven je wilt leven, wat voor kleding je draagt, wat voor eten je eet etc? Bovendien heb je niets meer te schaften met dure energieprijzen als je zelf je eigen energie kunt opwekken door middel van windmolens en zonnecollectoren. Zon en wind zijn gratis en tot in eeuwigden dage voorhanden.

dat het afval in zoutkoepels bewaard kan worden, onder de grond, omdat die nog duizenden jaren stabiel zouden blijven, en niet in aanraking met het grondwater zouden komen. Er zijn onderzoeken gedaan die aantonen dat dit niet zo is. Door de werking van het afval zelf zullen deze lagen aangetast worden. Onder Oost-Groningen en Drente zijn zoutkoepels, waarin men radio-actief afval wil opslaan. Uit centrales en opwerkingsfabrieken komt een deel van het afval vrij in de vorm van gassen. Vaak wordt dit dan gewoon geloosd in de atmosfeer of (opgelost in water) in zee. Met lozingsnormen wordt nogal eens de hand gelicht, vooral bij opwerkingsfabrieken. Het plutonium in het reaktorafval is uiterst giftig. In de opwerkingsfabriek wordt het er voor 97% weer uitgehaald. Er blijft dus 3% in het afval achter. Pas na 240.000 jaar is dit vrijwel geheel uitgewerkt. Zolang blijft kernafval dus radio-actief en dus gevaarlijk. Het afvalprobleem is onoplosbaar.

KANS OP ONGELUKKEN

Bij elk menselijk handelen wordt wel eens een fout gemaakt. Bij kerncentrales of opwerkingsfabrieken kunnen de gevolgen fataal zijn voor grote aantallen mensen. In Harrisburg (V.S.) ging het in 1979 goed mis. Een foutieve stand van enkele kleppen in de toevoer van koelwater veroorzaakte, gekombineerd met een reeks van foute reakties van de technici, een flink ongeluk. De reaktor kookte bijna droog, er ontstond een dampbel die zou kunnen ontploffen en de ruimtes rondom het reaktorvat liepen vol met zeer radio-actief water. Reeds enkele keren is er radio-actief gas geloosd. Er is een toename van het aantal miskramen bij mens en dier in de omgeving bespeurd. De reparatie van de centrale lijkt tien jaar te gaan duren en duurder te worden dan de bouwkosten (meer dan twee miljard gulden). Bovendien weet men nog niet wat men met de enorme hoeveelheden radio-actief water

moet doen. Op een haar na is Harrisburg aan een nog ergere ramp ontsnapt. In opwerkingsfabrieken gebeuren aan de lopende band ongelukken. Daardoor is er op het moment eigenlijk nog maar een in functie, die in Frankrijk in La Hague. Ook die staat regelmatig in de krant wegens grotere of kleinere ongelukken. In Engeland zijn al enkele malen grote lozingen geweest van radio-actief water (Windscale). Van de lozingen die in 1957 hebben plaatsgevonden heeft men nu pas de ware omvang bekend gemaakt.

LEVERT HET WEL ENERGIE OP?

Is het wel echt zo dat kerncentrales goedkope energie leveren? Om dat te beoordelen moet je alle energiekosten aftrekken van de energie die het oplevert. De ener-

giekosten: hoeveel energie kost het om uranium te winnen, te zuiveren, te transporteren, te verrijken, een centrale te bouwen en na ca. 30 jaar weer af te breken, te beschermen tegen sabotage, het afval op te bergen en te beschermen en hoeveel kost de opwerking van het afval? Wat levert het op aan energie? Levert het meer energie op dan dat het kost? Er zijn berichten dat dat niet zo is. In ieder geval levert het veel minder op dan dat vroeger werd voorspeld. Daarnaast blijken veel centrales een deel van het jaar stil te liggen i.v.m. reparaties e.d.

VERSPREIDING VAN TECHNOLOGIE: LEVENSGEVAARLIJK!

Verrijkt uranium en plutonium wordt ook gebruikt voor de pro-

duktie van atoombomben. Als de kernenergietechnologie over de hele wereld verspreid wordt, dan zullen er binnen afzienbare tijd weer meer kernbombezittende landen bijgekomen zijn. Daarmee komt ook het tijdstip van een kernoorlog dichterbij. Er bestaan afspraken tussen veel landen die de verspreiding van atoombomben tegengaan, maar die blijken totaal niet effectief te zijn. Bovendien leveren bedrijven uit westerse landen kernenergietechnologie en materialen die ook gebruikt kunnen worden voor atoombomproductie. Ook Nederland doet daar aan mee. Bijvoorbeeld in de UC-fabriek in Almelo is door een Pakistaans technicus ervaring opgedaan voor het bouwen van een eigen verrijkingsinstallatie. Nederlandse bedrijven leveren (in het geheim) aan Pakistan de benodigde onderdelen. Pakistan is een van de weinige landen die het verdrag tegen verspreiding van kernwapens niet ondertekend hebben.

Dit waren slechts een paar van de bezwaren die wij tegen kernenergie hebben. We zouden het ook nog kunnen hebben over de democratie die in gevaar komt door de toepassing van kernenergie.

Om sabotage te voorkomen moeten de centrales en het afval namelijk goed bewaakt worden; iedereen kan per slot van rekening een terrorist zijn. Bij dit soort controles dreigt het gevaar van onaanvaardbare ondemokratische methodes. Dan hebben we het ook nog niet gehad over het z.g. kapitaalverlies. Vanwege de risico's van het mislukken van de ontwikkeling van kernenergie door de vele (ons inziens onoplosbare) moeilijkheden, dreigt er nog een ander gevaar, namelijk dat de miljarden belastingguldens, die in kernenergieprojecten gepompt worden, gewoon weggegooid zullen blijken te zijn. Dit geld zou naar onze mening veel beter besteed kunnen worden aan de research naar alternatieve energie, de zogenaamde stromingsbronnen.

STRANGLERS: OMMEZWAAI

De geschiedenis van The Strangers is sinds haar oprichting in 1974 omgeven geweest door incidenten en andere onverwachte gebeurtenissen. Deze aan het begin van de punkbeweging (amper een jaar na de oprichting barstte deze in alle hevigheid los) ontstane band heeft de gemoederen van publiek en meer gevestigde orden danig in beweging gebracht. Het publiek ervoer de onstuitbare opkomst van de door Hugh Cornwell opgerichte groep vooral in de zalen tijdens optredens en door het onverwacht snelle succes van hun

platen. Het is de eerste punkband die hierdoor een brug weet te slaan naar het grote publiek. De eerste twee lp's van de groep behaalden de hoogst mogelijke noteringen op de lp-lijsten en de daarmee gepaard gaande topverkoop.

De Strangers werden hierdoor van niets een topgroep. Dat de weg naar dit succes geplaveid was op een levensvisie bij de vier muzikanten die bol stond van mannelijk chauvinisme, sexistisch gedrag en agressiviteit kon de groep niet weerhouden van een grote popula-

riteit bij voornamelijk Hells Angel-achtige figuren.

Dit image kon echter niet worden gehandhaafd. In 1978 wilden The Strangers bewust af van de koers waarin men voer en de groep ging over in een stijl die meer intellectueel van aard was. De muziek werd eveneens anders. Het herkenbare Doors-orgeltje maakte plaats voor synthesizers.

De belanstelling van het publiek nam echter niet af en een reeks van singlesuccessen volgde. Aan alles komt echter een eind en dus ook aan het succes van The Strangers, die dankzij hun koerswijziging naar zoetgevooid werk op een gegeven moment zowel haar publiek als de immer zo belangrijke pers zag afhaken. Hierdoor komt de groep niet alleen in de persoonlijke sfeer, inclusief gevangenis voor Hugh Cornwell wegens bezit van drugs. Als na een periode van gedwongen rust weer optredens worden gegeven blijken

deze bijna stelselmatig in een strijdtonel te veranderen. De band wordt vergeten en toen The Strangers vorig jaar een nieuwe single en een nieuwe lp uitbrachten was de reactie hierop vrijwel nihil.

Pas sinds korte tijd lijkt de vernieuwde sound van The Strangers opnieuw de belangstelling van publiek en pers te krijgen. De laatste single „Golden Brown” is weer op weg naar de hogere regionen van de hitlijsten en daardoor is de groep goed op weg naar nieuw succes. Het valt echter te betwijfelen of het succes van weleer ooit geëvenaard zal kunnen worden. Desondanks hebben The Strangers zich nu een stijl aangemeten, die beter past bij deze tijd, die muzikaal gezien bol staat van ijle synthesizerklanken. De agressiviteit van vroeger heeft nu plaatsgemaakt voor positivisme. Op 9 april kan Nederland live kennismaken met deze nieuwe Strangers.

HARRY EN DE PLATEN-BIZZ

DAVE EDMUNDS BEST OF

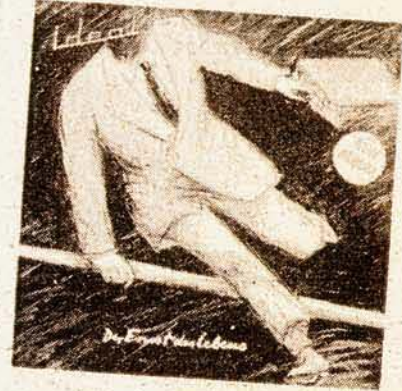
MET WERKELIJK ALLES D'R OP
EN D'R AAN! ONGEKEND
LEKKER SWINGENDE ROCK 'N
ROLL.

THE SOUND FROM THE LIONS MOUTH

TOONAANGEVEND GELUID DAT ER
IN GAAT ALS KOEK. STUK
TOEGANKELIJKE DAN HUN
VORIGE ELPEE.

IDEAL DIE ERNST DES LEBENS

NEUE DEUTSCHE TONE AUS DER
HEIMAT. GEHT 'REIN WIE
KUCHE. MUSS MAN MAL
PROBIEREN.

LIFE IN THE EUROPEAN THEATRE

SOORT VAN 'ALLE 13 GOED' OP
WAVE - GEBIED. TEN BATE VAN
NO NUKES IN ENGLAND. MET
THE JAM/THE CLASH/THE BEAT/
XTC/SPECIALS/MADNESS/
STRANGLERS/UNDERTONES/ECHO
& THE B-MEN ENZ. ENZ.

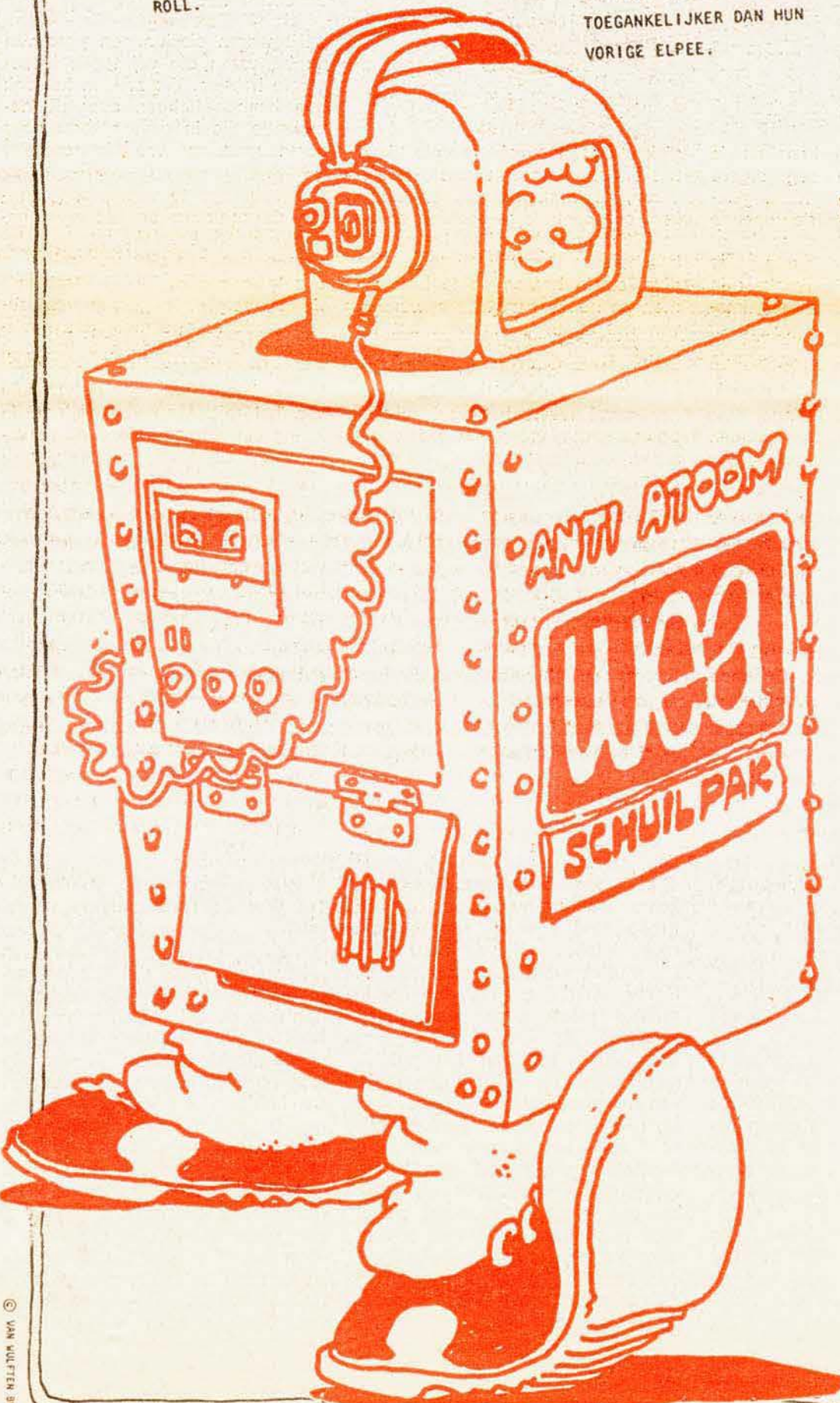
NO NUKES

LIVE 3- DUBBEL-ELPEE T.B.V.
NO NUKES IN AMERIKA. MET
O.A. BRUCE SPRINGSTEEN/
DOOBIE BROS./JACKSON
BROWNE/RY COODER/RAYDIO/
JAMES TAYLOR/CSN/TOM PETTY/
BONNIE RAITT ETC. ETC.

Collectie Stichting Laka

www.laka.org
Gedigitaliseerd 2015

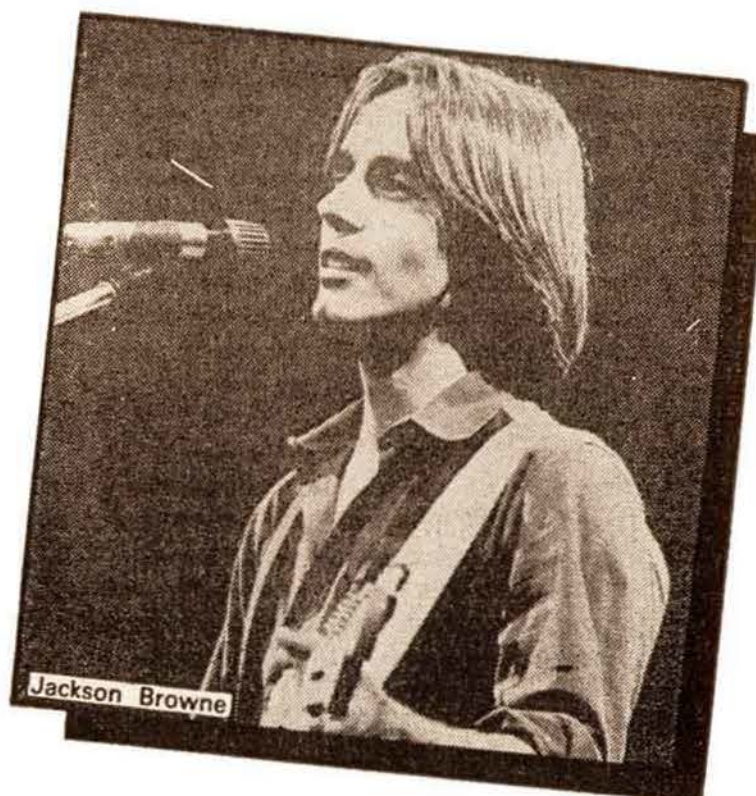
Net zoals de film „Woodstock” de energie en uitdaging leek op te sommen van een eerdere generatie, laat „No Nukes” een nieuwe, even hartstochtelijke, maar meer doelgerichte culturele beweging zien. Evenals „Woodstock” is „No Nukes” het produkt van een overweldigende muzikale gebeurtenis. Vijf concerten die plaatsvonden in de New Yorkse Madison Square Garden tussen 19 en 23 september 1979 en een openluchtbijeenkomst op de 23e september 1979 in Battery Park die een publiek trok van 250.000 mensen.

De concerten werden georganiseerd en aangevoerd door artiesten als: Jackson Browne, Graham Nash, Bonnie Raitt en John Hall en lieten superstars zien als Bruce Springsteen, James Taylor, The Doobie Brothers, Carly Simon, Jesse Colin Young, Crosby, Stills en Nash en anderen.

„No Nukes” is de muzikale documentatie van deze belangrijke gebeurtenis, gecombineerd met interviews met de musici; opnamen over kernenergie, ongedwongen opnamen achter de coulissen, tijdens repetities en tijdens organisatie-bijeenkomsten; toespraken vanuit Battery Park; en natuurlijk lange opnamen van de concerten zelf. Het medium film is nooit eerder gebruikt om de diepe betrokkenheid van een waardevolle zaak uit te drukken, de uitbundigheid van muzikale vertoningen door sterren en de chaotische opwindning van achter-de-schermen activiteiten.

De muzikale verdienste alleen al van de „No Nukes” concerten zorgden voor opwindend filmmateriaal. Zowel Bruce Springsteen als Jackson Browne maken hun filmdebuut. James Taylor en Carly Simon verbinden zich in een dynamisch duet „Mockingbird” en worden bijgestaan door John Hall en Graham Nash voor een emotionele uitvoering van „The times they are a-changin’”. Een van de vele sterke momenten in „No Nukes” werd gefilmd op de bijeenkomst in Battery Park, toen grootheden als Ralph

NO NUKES: EEN KERNACHTIG NEE

„Het was de grootste, meest indrukwekkende verzameling musici ooit bijeengekomen voor een non-profit-evenement en het was een fantastisch

bewijs van de diepte van het gezamenlijk geloof der generatie die opgroeide in de jaren zestig”. - Jann Wenner, publicist en uitgever „Rolling Stone”.

Nader, Jane Fonda en Grijze Panter leider Maggie Kuhn de geweldige menigte toespraken. Wat betreft Crosby, Stills en Nash, een van de meest populaire groepen in het begin van de jaren zeventig; zij hadden niet meer samen gespeeld gedurende vier jaar voordat zij voor een avond weer bij elkaar kwamen voor de „No Nukes” concerten. En gedurende de vijf avonden waren er unieke combinaties van artiesten van diverse stijlen die zorgden voor geïnspireerd samenspel tussen de musici, waarvan de climax werd gevormd door The Doobie Brothers samen met James Taylor, Jackson Browne, John Hall, Carly Simon, Bonnie Raitt, Graham Nash, Phoebe Snow en Nicolette Larson voor een prikkelende versie van „Takin it to the streets”.

Maar wat de „No Nukes” concerten zo speciaal maakte en wat vele artiesten bewoog om deze uitvoeringen van hun car-

die de buitengewone geest uitdrukte die er gedurende die vijf dagen in de muziek en in de lucht was. Zij slaagden er niet alleen in die sfeer weer te geven, maar ook in het maken van de eerste lange film die populaire muziek en pragmatische politieke houding verenigt.

Ofschoon eerste klas opnamen van Springsteen, Taylor en de anderen het grootste gedeelte van de film uitmaken, is de politieke boodschap in geen geval een bijkomstigheid. Een tien minuten film-in-de-film is geheel gewijd aan dat wat de filmmakers beschouwen als de duidelijke en aanwezige gevaren verbonden aan kernenergie, daarbij gebruik makend van een impressionistische documentaire stijl. Dit uittreksel, plus stukken interview en de beelden in het algemeen maken de film tot een historisch document. De No Nukes-film gaat op 22 april in Nederland in première. In tenminste 15 bioscopen kun je No Nukes gaan zien. Deze bioscopen zijn in Amsterdam, Rotterdam, Den Haag, Nijmegen, Hilversum, Amersfoort, Utrecht, Den Bosch, Enschede, Arnhem, Eindhoven, Groningen, Haarlem, Ede en Maastricht.

Dave Edmunds: levende legende

„Ik was naar het Wembley concert van Bruce Springsteen geweest en daalde na afloop af in de catacomben om wat na te praten. Bruce greep direct de gelegenheid aan om me een nummer voor te spelen dat hij nog niet op de plaat had gezet. Het sprak me zo aan, dat ik het nu als single heb uitgebracht en het staat ook op mijn nieuwe lp „D.E. 7th“.

Het nummer heet „From small things big things come“ en is net in Nederland uitgebracht. Ook de nieuwe lp komt deze dagen in ons land uit. Dave Edmunds. Hij hoeft vrijwel geen introductie meer, want Edmunds is onzaglijk belangrijk geweest voor de moderne rock 'n roll. Misschien nog meer als producer van tientallen lp's voor andere muzikanten dan als muzikant. Ook als muzikant heeft hij echter aardig aan de weg getimmerd. Een flink aantal lp's, successen met zijn groep Rockpile (met Nick Lowe op bas) en diverse hits hebben hem ook in ons land populair gemaakt.

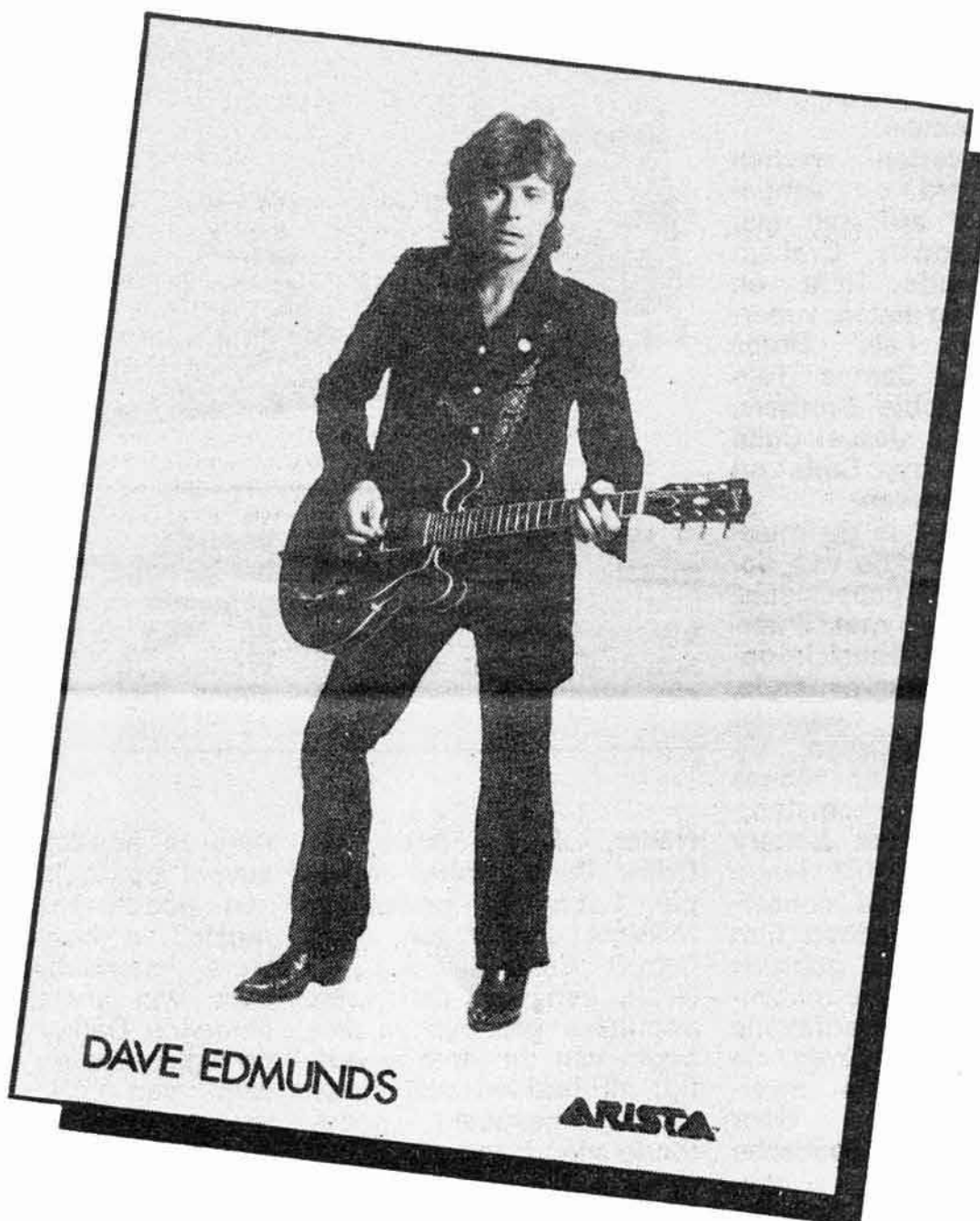
Dave Edmunds startte zijn carrière als rock 'n rollmuzikant door in zijn geboorteplaats Cardiff The Raiders op te richten. In 1968 kreeg hij meer dan lokale bekendheid door met zijn nieuwe groep Love Sculpture een gigantische hit te scoren met de Sabre Dance. Toen Love Sculpture uit elkaar viel was de ambitie van Edmunds om als rockartiest door het leven te gaan ook een heel stuk getaand en hij kocht zich in in de Rockfield Studio's om zich toe te kunnen leggen op het produceren van platen. Zijn hit „I hear you knockin“ (waarvan meer dan 3 miljoen exemplaren werden verkocht) was dan ook meer een toevalstreffer, maar weerspiegelde wel heel goed de talenten van Edmunds als producer. Andere hits volgden met „Baby I love you“ en „Born to be with you“. De nadruk van zijn muzikale activiteiten bleef echter lig-

gen op het produktiewerk. Hij maakte succesvolle platen met Brinschley Schwarz, Del Shannon en The Flamin' Groovies en hij acteerde bovendien in de film Stardust, waarvoor hij ook de filmmuziek schreef.

Zelf bleef hij echter ook platen maken en in de herfst van 1976 richtte hij samen met Nick Lowe, Terry Williams en Billy Bremner de groep Rockpile op. Deze groep kende vele hoogten en werd pas vorig jaar ontbonden, nadat Dave Edmunds tot de ontdekking kwam dat hij zijn muzikale wensen niet voldoende tot uiting zag ko-

men binnen de band. Zijn antwoord vormde een nieuwe solo-lp „Twangin“ en daarnaast haalde hij The Stray Cats uit Amerika om met hen achtereenvolgens een serie hitsingles en een lp te maken.

Nu heeft Dave Edmunds weer een nieuwe band, bestaande uit Dave Charles (drums), John David (bas), Geraint Watkins (piano) en Mickey Gee (sologitaar) en Edmunds zelf. Met dit viertal toert hij sinds december door Engeland en in april komt hij voor drie concerten naar Nederland. Op 9 april zal hij op het No Nukes-festival te horen zijn.

LITERATUUR OVER KERNENERGIE

KERNENERGIE IN DISKUSSIE, P. Boskma e.a., Boerderijcahier 7502, Enschede 1975

KLEINE KANSEN-GROTE GEVOLGEN, G. van Dijk, Boerderijcahier 7601, Enschede 1977

URANIUMVERRIJNING, F. Boskma e.a., Boerderijcahier 7501, Enschede 1975

DOSSIER KERNENERGIE, balans van een kollektief zelfmoordprogramma, VAKS, 1976

ENERGIE UIT ATOOMKERNEN, Prof. dr. J. D. Fast, Natuur en techniek, Maastricht

ULTRACENTRIFUGE, temanummer Wetenschap & Samenleving 1977-2
STOP KALKAR, J. van Arkel e.a., Ekologische Uitgeverij, Amsterdam
KALKAR EN DE PLUTONIUM-EKONOMIE, verslag van de Kalkarprocesgroep LEK, 1978

KALKAR-ACHTERGRONDBOEKJE, tentenkamp 1981, Nijmegen
RADIOAKTIEF AFVAL IN ZOUTKOEPELS, temanummer W & S, 1978-7
ZWARTBOEK KERNCENTRALE BORSSELE, december 1977, EKZ

VROUWEN IN HARRISBURG, VMD, 1980

KANKER(N)ENERGIE, Herman Damveld, VMD, 1980

DE ATOOMSTAAT, de terreur van de technologische vooruitgang, Jungk, Elseviers

ONGELUKKEN MET KERNENERGIE, Herman Damveld, LEK, 1981

TUSSEN KERNENERGIE EN KOLEN, ir. Jan Willem Storm van Leeuwen, E.U. Amsterdam 1980

DE DANS OM HET NUKLEAIRE KALF, Hans Ramaer, RAM Rotterdam, 1974

KERNENERGIE IN NEDERLAND, een onderzoek naar machtsstructuren, Uitham e.a. XENO, 1977

DE ARNHEMSE INSTELLINGEN, Arnhemse basisgroepen, 1981

HOE OVERLEEF JE EEN ATOOMMOORLOG?, feiten, meningen en achtergronden over civiele verdediging, Richard ten Barge, EKOG, 1981

ALTERNATIEVEN VOOR KERNENERGIE

Stromingsbronnen zijn vrijwel allemaal verschijningsvormen van zonne-energie. De zon zendt overdag energie naar de aarde, en de aarde kaatst deze terug. De atmosfeer vertraagt deze terugkaatsing zodat er een leefbare wereld ontstaat waar de temperatuur ook 's nachts op peil blijft en plantengroei mogelijk is. Deze planten op hun beurt vangen een deel van de energie op die, na verloop van tijd, weer vrij komt bij rottingsprocessen, verbranding van overblijfselen en voedselverbranding bij mens en dier.

Zonnepanelen doen in feite hetzelfde: ze vangen warmte op en brengen die in huizen e.d. voor verwarming. De meest directe vormen, zonnepanelen en zonnecellen, zijn op te vangen middels resp. zonnepanelen en zonnecellen. Zonnepanelen zijn nu al bijna concurrerend met aardgas voor verwarming van huizen e.d. Zonnecellen zetten zonnestraal om in elektriciteit. Dit is vooralsnog een duur procedé, omdat de cellen nog niet technisch voldoende ontwikkeld zijn. Aan onderzoek en ontwikkeling hiervan moet meer prioriteit worden gegeven. Een belangrijke bron, onmiddellijk toepasbaar, is ook de zogenaamde „passieve” zonne-energie. Door een be-

paalde bouwwijze van huizen en gebouwen wordt maximaal de zonnepanelen opgevangen en minimaal afgegeven (grote ramen op

het zuiden, dikke muren etc.). De opslag van zonne-energie wordt vaak als moeilijkheid benadrukt. De energie wordt namelijk opgevangen op momenten dat er minder energie nodig is (meer zomers dan 's winters, meer overdag dan 's nachts). Combinatie met andere systemen (windenergie, warmte/krachtkoppeling) kan daarbij uitkomst bieden. Een andere vorm van zonne-energie is wind. Het elektriciteitsverbruik van alle Ne-

derlandse huishoudens kan in principe met behulp van windmolens gedekt worden. Na jarenlang tegenstribbelen beginnen overheid en elektriciteitsbedrijven momenteel voorzichtig aan het inpassen van windenergie. Maar nog steeds is het moeilijk voor individuen en groepen om windmolens te bouwen (i.v.m. vergunningen!) en daarmee samenhangend overvloedige elektriciteit aan het net terug te leveren.

MEER MOGELIJKHEDEN

De hitte uit het binnenste van de aarde kan ook benut worden. Nederland heeft weliswaar geen geysers of vulkanen, maar wel zijn er warmwaterreservoirs onder Nederland te vinden, te gebruiken voor verwarming van huizen (in Spijkenisse vindt een project plaats). Door middel van warmtepompen kan warmte onttrokken worden aan aarde en (buiten)lucht. Rottingsprocessen in plantaardig en dierlijk afval doet biogas ontstaan. Boerenbedrijven kunnen met behulp van een biogasinstallatie voldoende energie opwekken om voor een groot deel in hun eigen energiebehoefte te voorzien. Maar ook in stedelijke gebieden zijn dergelijke installaties toepasbaar. Het rioolwaterzuiveringsbedrijf in Utrecht is bijvoorbeeld geheel zelfvoorzienend wat energie betreft. Het verval van de Nederlandse rivieren is niet zo groot dat van die vorm van energie veel verwacht kan worden. Watermolens in beken en bij stuwen in rivieren kunnen wel een bescheiden bijdrage leveren aan de lokale energiebehoefte, zoals ook in het verleden het geval was. Voor getijdecentrales bestaan in Nederland mogelijkheden in de Oosterschelde.

IDEAL: DANSMUZIEK

De „Deutsche Welle” is een term die de Nederlandse luisteraar direct identificeert met een stroming van nieuwe Duitse muziek, waarin het gebruik van synthesizers de hoofdrol speelt. Deze stroming dringt zich met name de laatste tijd op getuige de aandacht die de vaderlandse muziekpers aan het verschijnsel besteedt.

Erg veel invloed heeft de Duitse rockmuziek in de laatste jaren niet op de Nederlandse markt gehad. Twee stromingen, noem het liever muzikale „visies”, springen er echter duidelijk uit. De ene is te vatten onder de verzamelnaam „laboratoriummuziek” waarvan Kraftwerk de voornaamste vertegenwoordiger is. Ondanks het experimentele karakter van deze muziek is de groep er toch in geslaagd een breed publiek te bereiken, wat heeft geresulteerd in hoge plaatverkopingen en zelfs een aantal singlen (Autobahn). De muziek heeft ondermeer veel van de Britse elektronische new wave-groepen beïnvloed (Human League). De andere visie wordt gevormd door een groot aantal heavy-metalgroepen, waarvan de Scorpions de belangrijkste vertegenwoordiger is. De uit de Scorpions afkomstige gitarist Michael Schenker maakte vorig jaar op Pinkpop furore en reclame voor de Duitse hardrock. Naast deze twee stijlen leeft er op

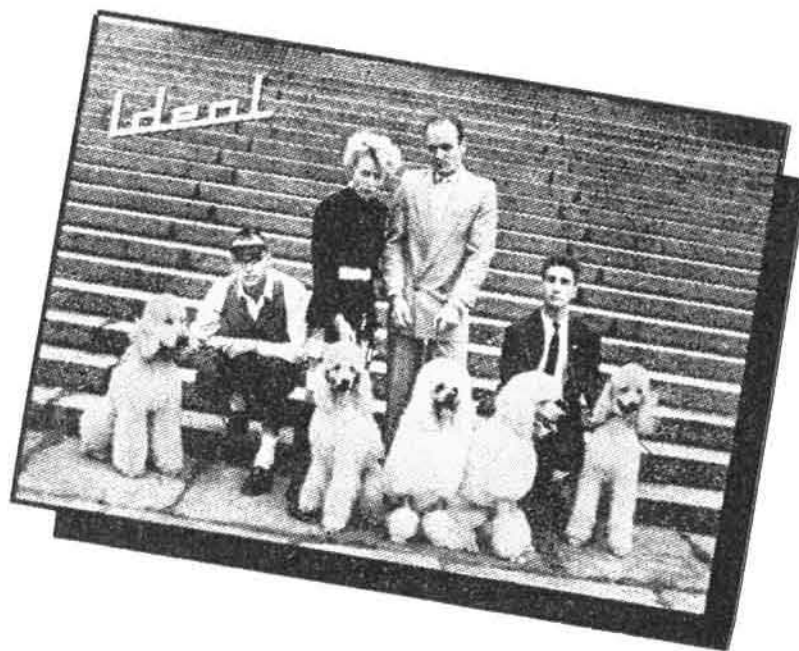
lokaal niveau in Duitsland nog een nieuwe vorm van underground-muziek. Geïnspireerd door de toenemende tegenstand van de Duitse jeugd tegen het Wirtschaftswunder en de gevolgen hiervan (werkloosheid, woonruimtegebrek, kernenergie) hebben veel groepen in muziek een uitstekend middel gevonden om hun protest tegen de Duitse maatschappij te uiten. Met name in Berlijn heeft dit tot een groot aantal bands geleid, die hun onvrede niet onder stoelen of banken steken. Natuurlijk is de Duitse taal voor deze bands de enige taal om zich te uiten.

Alhoewel IDEAL uit Berlijn afkomstig is ziet deze band zich niet als „Berlijn-typische” maar als Duitse Gruppe. De line-up van IDEAL, die in hun vaderland gigantisch populair is, kent geen synthesizers of andere elektronische apparatuur, maar is opgebouwd uit de simpele combinatie van bas, drums, gitaar en orgel. Zelf noemt IDEAL zich het liefst een dans-

combo omdat de groep voornamelijk dansmuziek maakt. Alle teksten zijn in het Duits. IDEAL is wars van overbodige versieringen aan hun muziek. Simpele muziek dus, waarin het algemene gevoel van ontevredenheid met de dagelijkse verhoudingen in de songs persoonlijke nadruk krijgt. De houding van IDEAL is er geen van betweterigheid, noch wil men oplossingen bieden. Zij drukken zich nooit zonder ernst, maar ook zelden zonder humor uit. Wat dit betreft zou men de groep enigszins kunnen

vergelijken met sommige Nederlandse bands. Kort geleden is een tweede album van IDEAL verschenen. De titel ervan „Der Ernst des Lebens” omschrijft heel goed de sfeer, die de muziek van IDEAL tracht weer te geven. De plaat is geproduceerd door Conny Plank samen met IDEAL. Binnenkort komt het produkt ook in Nederland uit.

IDEAL bestaat uit Hans J. Behrendt (drums), Ernst U. Deuker (bas, contrabas), Anette Humpe (zang, orgel) en eff Jott Krüger (gitaar).

THE SOUND: GEWAARDEERDE CULT-BAND

De afgelopen twee jaar hebben een beperkt aantal nieuwe Engelse groepen bewezen méér dan ééndagsvliegers te zijn. De Sound hoort daar beslist bij. Met bijzonder veel succes traden zij verschillende malen op in Nederland, het optreden op het Rotterdamse Newpop festival was één van de vele hoogtepunten.

De Sound bestaat uit Adrian Borland (zang en gitaar), Graham Green (bas), Michael Dudley (drums) en Max Mayers (toetsen).

Na hun muzikale escapades onder de naam „The Outsiders” en hun eerste „Physical World” e.p. verscheen vorig jaar de debuut elpee „Jeopardy”. Een bijzonder eenvoudige productie kenmerkte deze plaat, maar dat was juist de kracht. Lovende kritiek alom en het geëngageerde „Missles” sloeg zowel op de plaat als live in als een bom. Onlangs is hun tweede elpee „From The Lion's Mouth” verschenen. Het geluid van de Sound heeft zich in de loop der tijd behoorlijk ontwikkeld, mede onder invloed van toetsenman Max. Nummers als „Sense of Purpose”, „Silent Air” (opgedragen aan Ian Curtis van Joy Division) en „New Dark Age” zijn kenmerkend voor hun nieuwe werk.

„From The Lion's Mouth” kreeg uitstekende kritieken, temeer omdat de Sound duidelijk een stap vooruit had gedaan, zonder dat er tekort werd gedaan aan de intentie van hun nummers. Toch gaat het pad van een artiest niet altijd over rozen: tijdens hun vorige tour in augustus werd in Amsterdam vrijwel al hun apparatuur gestolen w.o. ook de linkshandige Gibson gitaar van Adrian. Met veel moeite kon er wat geleend worden en gingen de optredens toch door.

In december zouden de jongens nog terugkomen voor een aantal extra optredens, helaas kreeg drummer Michael in Spanje een ongelukje waarbij zijn hand beschadigd werd. De shows werden uitgesteld tot eind januari. Ondertussen hadden ze wel de tijd om een aantal nieuwe nummers te schrijven en oude nummers in een nieuw jasje te steken zodat de optredens ditmaal opnieuw verrassend waren. Langzaam maar zeker groeit deze groep en we zullen nog veel van de Sound horen in de toekomst!

U2: zelfvertrouwen

De tientallen recensies, die de journalisten na de laatste editie van het Pinkpop-festival aan het krantepapier hebben toevertrouwd verkondigden vrijwel unaniem de mening dat de grootste verrassing van het festival de uit Ierland afkomstige groep U2 was. Het Dublinse drietal was op het laatste moment aan het programma toegevoegd, maar heeft de eventuele twijfels bij publiek en pers snel weggenomen.

De oorsprong van U2 ligt zoals bij veel bands uit Ierland en Engeland in de punkbeweging, die in ieder geval tot gevolg heeft gehad, dat er een zekere overproductie ten aanzien van bands ontstond. Natuurlijk hebben niet al die bandjes de kans gekregen om de punkgolf te overleven en zich te scharen bij die groepen, die qua inhoud en kwaliteit meer te bieden hadden dan het merendeel van de bands. Die kans wordt je natuurlijk

niet gegeven, je zal hem ook moeten scheppen. U2 had dat goed in de gaten, schiep kansen voor zichzelf door in eigen beheer een single op te nemen, die prompt een hitsingle werd (Out of Control). Dat was in 1979 en als zo iets een band overkomt staan de meeste platenmaatschappijen direct te dringen om een platencontract aan te bieden. Het verschil tussen U2 en de vertegenwoordigers van de punkbeweging is dat de Ierse band zijn songs meer inhoud, gevoel en diepte geeft. Dat wil niet zeggen, dat U2 geen stevige muziek maakt. Het Pinkpop-spektakel was daar duidelijk genoeg over, maar tegelijkertijd is de muziek van U2 melodisch, goed in het gehoor liggend en gevoelig. Daarnaast spreekt zowel uit de optredens als het plaatmateriaal dat U2 heeft gemaakt een groot zelfvertrouwen in eigen kunnen.

Nog geen jaar na het verrassende en enerverende optreden op

Pinkpop is U2 op 9 april weer in ons land te zien en te horen. Plaats van handeling is dan de Irenahal in Utrecht tijdens het grote No Nukes-festival.

Geld over?

Het Landelijk Energie Komitee (LEK) kan best wel een steuntje in de rug gebruiken. Mocht je eens een keer wat geld overhebben en niet weten wat je ermee moet doen: ons gironummer is 356 71 99 t.n.v. LEK, Tweede Weteringsplantsoen 9 in Amsterdam. Het LEK geeft ook een blad uit. Het heet het LEK-bulletin en geeft informatie over allerlei zaken die te maken hebben met atoomenergie. Je kunt je hierop abonneren door 15 gulden over te maken op bovenstaand gironummer. Je krijgt dan een jaar lang alle 8 nummers toegestuurd.

SIAMESE TWEELING: KERNENERGIE EN KERNWAPENS

De ontwikkeling van kernenergie is mogelijk geworden door het onderzoek om atoombomben te kunnen maken. Na de Tweede Wereldoorlog gaf de Amerikaanse regering de tot dan toe geheime kennis over kernsplijting aan een paar grote ondernemingen. De bedoeling was de atoomkracht vreedzaam te gebruiken; voor goedkope electriciteit. Omdat het bij atoombomben en kerncentrales om een in wezen zelfde technologie gaat, is het gevaar groot dat met verdere verspreiding van kennis en materialen voor kernenergie, ook de kennis en materialen voor de productie van atoombomben in steeds meer handen komen. India heeft met de kennis en het geproduceerde uranium in een (door Canada meegebouwde) kerninstallatie, de atoombom kunnen maken. Met de levering van verrijkt uranium voor kerncentrales aan Brazilië werkt Nederland indirect mee aan de Braziliaanse bom. Ook Pakistan maakt dankbaar gebruik van de kennis die de Pakistaanse deskundige heeft opgedaan in Almelo en van de winsthonger van Nederlandse bedrijven die, in het geniep, belangrijke materialen leveren. Als Pakistan binnenkort een bom heeft, staat daar op „met dank aan Nederland”.

Natuurlijk zijn er internationale akkoorden die regelen dat landen die nog geen bom hebben 'm ook niet zullen maken. Veel landen hebben die akkoorden niet mee ondertekend, en bovendien is de jacht naar opdrachten, naar geld, uiteindelijk sterker. Wij geloven niet in die afspraken. Het gebruiken en stimuleren van kernenergie betekent het meewerken aan de productie van atoombomben. Atoomwapens moeten de wereld uit, kernenergie, alleen dáárom al, net zo.

JOHN WATTS: ON MORE TWIST

Het getuigt van grote moed om je band op te heffen, juist op dat moment wanneer er grote successen behaald worden. John Watts deed dat met zijn band Fischer Z. Met deze band behaalde hij drie gouden platen in Nederland voor evenzovele elpees, het meest succesvolle optreden tijdens Pinkpop 1981, een definitieve doorbraak in Duitsland, dit alles was voor John Watts niet voldoende om op zijn lauweren te gaan rusten.

In interviews met de Nederlandse media had John al aangekondigd met Fischer Z te stoppen, wanneer met hun derde elpee 'Red skies over paradise' Engeland niet veroverd zou worden. „Als blijkt dat een band als Fischer Z overal succesvol is, behalve in je eigen land, dan zou je geneigd zijn om je muziek tot een formule te maken om Engeland uiteindelijk toch overstag te laten gaan. Daar heeft niemand wat aan, de fans in Nederland,

al eens als trio en toen moesten we met veel kunst- en vliegwerk de toetseninstrumenten in het geluid brengen om de vereiste volle sound te behalen. Met deze driemansformatie is een vol swingend geluid het basis gegeven. Op het toneel worden nog sporadisch toetsen toegevoegd". Eind 1981 ging de groep naar de Manor bij Oxford om daar de nieuwe elpee 'One more twist' op te nemen. Onder productionele leiding van

België, Duitsland en de rest van Europa nog het minst. Voor de muzikanten zelf wordt het dan een zeer onkreatieve zaak met als gevolg dat je op het laatste niet meer weet waar je mee bezig bent. Dan liever de bezem er door heen, een andere naam, andere muzikanten, een nieuw geluid.

Toen Fischer Z (zomer 1981) opgeheven werd, werden er in de Engelse muziekbladen advertenties gezet voor nieuwe muzikanten. Er kwamen honderden reacties binnen en het duurde een paar weken voordat het kaf van het koren was gescheiden. Uiteindelijk viel de keus op bassist Dave Purdy, drummer Derek Ballard en toetsenman Richard Wolfson, waarmee al het nieuwe materiaal ingestudeerd werd. Er waren genoeg nieuwe songs om een hele show mee te vullen. Een paar oude nummers bleven over die in de nieuwe bezetting weer helemaal fris klonken en zo werden wat try-outs gedaan die heel goed werden ontvangen. „Ik wilde een energieke, harder geluid dan met Fischer Z. De ritmesectie moest minder lichtvoetig, ik wilde knallende drums en een ziedend basgeluid. Derek en Dave zijn daar ware meesters in en het bleek dan ook dat ik samen met hen een energieke geluid kon ontwikkelen dan met z'n vieren. Om die reden spelen we voortaan als driemansgroep. Fischer Z speelde

Richard Manwaring en John zelf, werden in een grote uitbarsting van energie tien nummers opgenomen, waaronder het nummer 'Speaking a different language', dat in oktober als eerste single verscheen, maar nu in de driemansformatie een veel krachtiger versie kreeg. John Watts' stem blijft natuurlijk uit duizenden herkenbaar, de songs blijven onmiskenbaar John Watts composities, maar verder is er sprake van een totaal nieuwe richting. De eerste single die van 'One more twist' uitkomt is genaamd: 'One voice'. Wij kunnen John Watts' en zijn band komend voorjaar in Nederland verwachten. Definitief is inmiddels een optreden op het No Nukes-festival in Utrecht op 9 april a.s., waaromheen een toer van de band door Nederland gepland wordt.

BELANGRIJKE ADRESSEN

Ahaus/Gronau
Energie Komitee Oost Gelderland, Needseweg 23, Eibergen, 05454-15 64
Almelo-UCN
Twents Energie Komitee, De Wetstraat 49, Hengelo, 074-7 Borssele

Stop Borssele, Postbus 587, Middelburg
Dodewaard
Dodewaard gaat dicht, Postbus 1357, Nijmegen, 080-22 09 60
Doel/Mol (België)
V.A.K.S., Brueghelstraat 31-33, 2000 Antwerpen, 031-18 65 92
Kalkar
p/a Hans Glaudemans, St. Anthoniusplaats 14, Nijmegen, 080-23 02 52
Radio-actief afval in zee
SSK Haarlem/IJmond, Postbus 373, IJmuiden, 02550-3 29 60
Radio-Aktief afval in zoutkoe-pels
Alarmgroepen Atoom Plannen, Hoofdstraat 32, Pieterburen, 05952-357
Akte Strohalm
Oude Gracht 42, Utrecht, 030-31 43 14
Anti-Atoomschuikeldergroepen
5e Saskiadwarsweg 8, Leeuwarden, 05100-5 20 88
Centrum voor Energiebesparing
010-14 98 84
De Kleine Aarde
Munzel 17, Bostel
Greenpeace
Postbus 11026, Amsterdam, 020-23 65 45
Landelijk Energie Komitee
2e Weteringsplantsoen 9, Amsterdam, 020-22 13 66
Organisatie voor duurzame energie
Postbus 801, Amsterdam
Stichting Energie Anders
Stationsweg 91, Hmoek van Holland 01747-52 42
Vereniging Milieu Defensie
2e Weteringsplantsoen 9, Amsterdam, 020-22 13 66
„Vijftig-plus" Tegen kernenergie
p/a Rie Ossel, Smeerpootstraat 36, Harderwijk, 03410-1 21 74
Drente
Energie Komitee, Groenedijk 3, Assen
Friesland
Basisgroepen Leeuwarden, 3e Rembrandtdwarsstraat 11, Leeuwarden 05100-3 06 36
Basisgroep Sneek, Postbus 412, Sneek.
Gelderland
Basisgroep Arnhem, Sweerts de Landstraat 73, Arnhem, , 085-51 49 57
Basisgroep Nijmegen, Postbus 1357, Nijmegen, 080-22 09 60
Basisgroep Dodewaard, L. v. Aduardstraat 7, Zetten.
Energiegroep Elst, de Enk 8, Elst
Energiekomitee Oost Gelderland, Needseweg 23, Eibergen, 05454-15 64
Stop Dodewaard, Molenstraat 38, Winssen
SSK Wageningen, Postbus 384, Wageningen
Groningen
Alarmgroep Atoom Plannen, Achter de Brinke, Gasselte
Alarmgroep Atoom Plannen,

Hoofdstraat 32, Pieterburen, 05952-357
Basisgroepen Groningen, Marwixstraat 31, Groningen, 050-12 61 74
Komitee Atoomalarm, Hunebedstraat 2, Borger
Limburg
Atoomvrijstaat/Rampenplan, Postbus 780, Sittard, 04490-2 48 03
Milieucentrum, Mariastraat 13, Maastricht
SSK Zuid-Limburg, Putstraat 29, Sittard.
Noord-Brabant
Energiekomitee Breda, Zandbergplein 14, Breda, 076-14 61 05
SSK Den Bosch, Postbus 1404, Den Bosch
SSK Eindhoven, Smallehaven 1, Eindhoven, 040-43 24 66
SSK Tilburg, Nieuwlandstraat 39, Tilburg, 013-43 50 39
Noord-Holland
Basisgroepen Amsterdam, Bolderdijkstraat 182, Amsterdam 020-85 16 09
Goois Energiekomitee, Postbus 1280, Hilversum, 035-1 96 11
SSK Alkmaar, Madeliefstraat 10, Alkmaar
SSK Haarlem/IJmond, Postbus 373, IJmuiden, 02550-3 29 60
Overijssel
Deventer
Energiekomitee, Alexander Hegiusstraat 5, Deventer, 05700-1 38 88
SSK Almelo, Jasmijnstraat 22, Almelo.
SSK Kampen, Kampen Boven Nieuwstraat 62, 05202-1 88 81
Twents Energiekomitee, De Wetstraat 49, Hengelo, ?
Polders
SSK Emmeloord, Hannie Schaftweg 9d, Emmeloord, 05270-1 67 76
Stop Kernenergie Flevoland, Bongerd 165, Lelystad, 03200-4 10 35
Werkgroep Kernenergie Noord Oost Polder, Postbus 182, Emmeloord.
Utrecht
Basisgroepen Utrecht, Nic. Beetsstraat 4 bis, Utrecht, 030-32 14 12
Zeister Energiekomitee, Steynlaan 63, Zeist
Utrechts Energie Werkverband, Oudegracht 36, Utrecht, 030-31 03 77
Zeeland
Stop Borssele, Postbus 587, Middelburg
Werkgroep Kernenergie Zeeuws-Vlaanderen, Postbus 11, St. Jansteen
Zuid-Holland
Holland
Basisgroepen Rotterdam, Coolsestraat 78, Rotterdam, 010-12 61 74
Basisgroep Leiden, Postbus 365, Leiden
SSK Den Haag, Regentesse-laan 236, Den Haag, 070-45 42 11

VANAF 22 APRIL IN DE NEDERLANDSE BIOSCOPEN

AMSTERDAM, ROTTERDAM, DEN HAAG,
NIJMEGEN, HILVERSUM, AMERSFOORT,
UTRECHT, DEN BOSCH, ENSCHEDE,
ARNHEM, EINDHOVEN, GRONINGEN,
HAARLEM, EDE EN MAASTRICHT.

NO NUKES

EXPERIENCE THE MOVIE

JACKSON BROWNE · CROSBY, STILLS AND NASH
DOOBIE BROTHERS · JOHN HALL · GRAHAM NASH
BONNIE RAITT · GIL SCOTT-HERON · CARLY SIMON
BRUCE SPRINGSTEEN · JAMES TAYLOR · JESSE COLIN YOUNG

"NO NUKES"

PRODUCED BY JULIAN SCHLOSSBERG · DANNY GOLDBERG
DIRECTED BY JULIAN SCHLOSSBERG · DANNY GOLDBERG · ANTHONY PO

"NO NUKES" CONCERT ALBUM ON ASYLUM RECORDS AND TAPES

Stichting Loka

www.loka.org
Gedigitaliseerd 2015